

ÉPÍTÉSI ÉS KÖZLEKEDÉSI MINISZTERIUM

Zöldinfrastruktúra a hazai településfejlesztésben

PLENÁRIS ÜLÉS

ELŐADÓ:

DR. DÖMÖTÖR TAMÁS

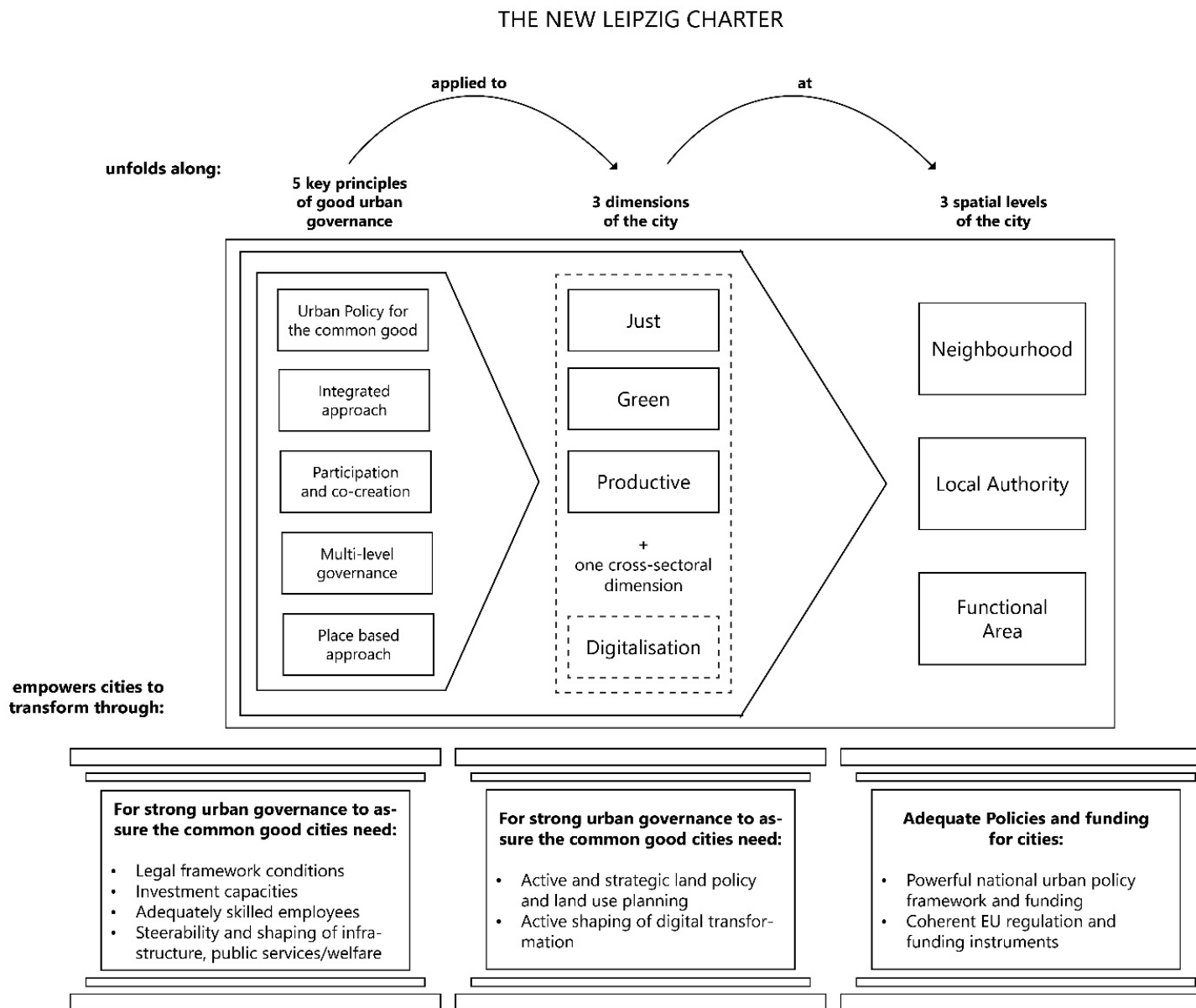
ÉKM TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI OSZTÁLY

VÁROSOK VILÁGNAPJA KONFERENCIA
2025. NOVEMBER 6. BUDAPEST

TÉMÁK

- 1. A települési zöldinfrastruktúra szabályozási elemei**
- 2. A természethelyreállítási terv városi feladatai**
- 3. A települési zöldinfrastruktúra az uniós fejlesztési programokban**

ÚJ LIPCSEI KARTA

I. A települési zöldinfra- struktúra szabályozási keretei

A települési zöldfelületek szabályozása

1964. évi III. tv. az építésügyről	1997. évi LXXVIII. tv. az épített környezet alakításáról és védelméről	2023. évi C. tv. a magyar építészetről
Országos Építésügyi Szabályzat – ÉM / ÉVM rendeletek (1961, 1970, 1974, 1980, 1986 és módosításaik)	253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet az országos településrendezési és építési követelményekről (OTÉK)	280/2024. (IX. 30.) Korm. Rendelet a településrendezési és építési követelmények alapszabályzatáról (TÉKA)
2/1976. (I. 16.) ÉVM rendelet a tanácsi szervek kezelésében levő közhasználatú zöldterületek fenntartásáról és használatáról	2/1976. (I. 16.) ÉVM r. módosítása 1992 346/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet a fás szárú növények védelméről	282/2024. (IX. 30.) Korm. rendelet a települési zöldinfrastruktúráról, a zöldfelületi tanúsítványról és a zöld védjegyről (TEZIR)

A települési zöldfelületek szabályozása

1964. évi III. tv. az építésügyről	1997. évi LXXVIII. tv. az épített környezet alakításáról és védelméről	2023. évi C. tv. a magyar építészetről
Országos Építésügyi Szabályzat – ÉM / ÉVM rendeletek (1961, 1970, 1974, 1980, 1986 és módosításaik - OÉSZ)	253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet az országos településrendezési és építési követelményekről (OTÉK)	280/2024. (IX. 30.) Korm. Rendelet a településrendezési és építési követelmények alapszabályzatáról (TÉKA)
2/1976. (I. 16.) ÉVM rendelet a tanácsi szervek kezelésében levő <u>közhasználatú zöldterületek</u> fenntartásáról és használatáról	2/1976. (I. 16.) ÉVM r. módosítása 346/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet a fás szárú növények védelméről	282/2024. (IX. 30.) Korm. rendelet a települési zöldinfrastruktúráról, a zöldfelületi tanúsítványról és a zöld védjegyről (TEZIR)

Új témakörök az új jogszabályokban

-
- Éghajlatvédelem (energia- és környezettudatos szemlélet) és alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz
 - Természeti rendszerek / ökológiai rendszer / biológiai sokféleség
 - Települési zöldinfrastruktúra
 - Csapadékvíz-gazdálkodás

Magyar építészetről szóló törvény

Alapelvek:

3. § [Az alapelvek felsorolása és azok szerepe]

(1) Az épített környezet védelme és alakítása során érvényesíteni kell

a) a polgári jó ízlés és az építészeti minőség elvét,

b) a szükséges minimum elvét,

c) a hagyományokon és a mai tudáson alapuló helybe illesztés elvét,

d) a természeti rendszerek megőrzésének elvét,

e) a barnamezős területek elsődlegességének elvét,

f) az építészeti örökség megóvásának és méltó hasznosításának elvét,

g) az emberi életminőség és az egyetemes tervezés elvét,

h) a hazai ellátásbiztonság elvét,

i) a digitalizáció elvét,

j) a szabályozó felelősségének elvét.

Magyar építészetről szóló törvény

Zöld fogalmak megjelenítése

- Tájépítészet
- Települési zöldinfrastruktúra
- Tájépítészeti alkotás az építménnyel azonos szinten
- Zöldfelületi tanúsítvány – telek/ingatlan ökológiai teljesítőképesége
- Magyar növényi alapanyag
- Zöld védjegy rendszer, ökológiai lábnyom, ökológiai megfelelés

Magyar építészetről szóló törvény

Településtervezés - zöldinfrastruktúra

- Új beépítésre szánt területek kijelölésének tendenciája: szigorítás
- Települések összenövése elkerülésére: a beépítésre szánt területek körül a zöldinfrastruktúra részét képező zöldgyűrű kialakítása
- Település minimális zöldterületének meghatározása
- Zöldinfrastruktúra egyenlő és méltó helye a műszaki (szürke) infrastruktúrák mellett a HÉSZ-ben
- Zöldfelületi követelmények a telkeken, településképi előírásokban
- Csapadékvíz-gazdálkodás szempontjai, előnyt élvez a helyben tartás és a zöldfelületi kezelés

TEZIR

282/2024. (IX. 30.) KORM. RENDELET

**A TELEPÜLÉSI ZÖLDINFRASTRUKTÚRÁRÓL, A ZÖLDFELÜLETI TANÚSÍTVÁNYRÓL
ÉS A ZÖLD VÉDJEGYRŐL**

TEZIR CÉLJA

1. § (1) E rendelet célja

- a) az élhető települési környezet megteremtése, az életminőség javítása,
- b) a település ellenállóképességének növelése a klímaváltozással szemben,
- c) a zöldfelületek, valamint a biológiai sokféleség védelme és növelése,
- d) a települési zöldinfrastruktúra és a szürkeinfrastruktúra kiegyenlített viszonyának megteremtése,
- e) a telkek és ezáltal a település megfelelő mennyiségű és minőségű zöldinfrastruktúra-ellátottságának biztosítása és
- f) a telkek tájépítészeti minőségének növelése és pontosabb meghatározása.

TEZIR FELÉPÍTÉSE

II. A természet- helyreállítási terv városi feladatai

A természet- helyreállítási terv városi feladatai

EU Természet- helyreállítási rendelete

8. cikk

Urbánus területek,
városi
ökoszisztémák

Célja: Európa ökoszisztéma szolgáltatásainak és ökológiai teljesítőkéességének helyreállítása

- konkrét, jogilag kötelező erejű célértékeket és kötelezettségeket állapít meg a természet helyreállítására vonatkozóan (ökoszisztémák 2040 – 60%, 2050 – 90%)
- Indikátorok:
 - Zöldfelület (zöldterület ☺)
 - Lombkorona borítottság
- Feladatok:
 - Városi ökoszisztémák lehatárolása
 - Monitoring rendszer létrehozása
 - Szabályozás kialakítása

A természet- helyreállítási terv városi feladatai

EU Természet- helyreállítási rendelete

Egyéb, kapcsolódó,
településfejlesztést
érintő feladatok

**Célja: Európa ökoszisztéma szolgáltatásainak és
ökológiai teljesítőképességének helyreállítása**

- új fatelepítés (2030 - 3 Márd)
- Szabad vízáramlású folyószakaszok (2030 - 25E km)
- Beporzók élőhelyének növelése (2030 - pusztulás megállítása)
- Biológiai sokféleség (pl. mezőgazdasági területek tájképi elemei; erdők diverzitása)

A természet- helyreállítási terv városi feladatai

EU Természet- helyreállítási rendelete

THT-ben
kapcsolódó,
településfejlesztést
érintő feladatok

**Célja: Európa ökoszisztéma szolgáltatásainak és
ökológiai teljesítőképességének helyreállítása**

- éghajlatváltozás mérséklésével, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással, a talajdegradáció-semlegességgel és a katasztrófamegelőzéssel való szinergiák
- megújuló energiaforrások hasznosításának felgyorsítására alkalmas célterületek és a kijelölt infrastrukturális területek meghatározása
- Területi szempontok, helyi sajátosságok megállapítása az illeszkedő helyreállításhoz

III. A települési zöldinfra- struktúra fejlesztése az uniós programokban

Zöld- infrastruktúra az operatív programokban (TOP+, KEHOP+)

Tartalmak szakpolitikai kidolgozása

- TOP 2017-21 Zöld Város tapasztalatok
- TOP+ Zöldinfrastruktúra
- KEHOP+ Zöld-kék infrastruktúra

Zöld- infrastruktúra az operatív programokban (TOP+, KEHOP+)

Tartalmak szakpolitikai kidolgozása

- TOP 2017-21 Zöld Város tapasztalatok
- TOP+ Zöldinfrastruktúra
- KEHOP+ Zöld-kék infrastruktúra

Zöld- infrastruktúra az operatív programokban (TOP+, KEHOP+)

Projektek szakmai
kontrollja

- TOP+ Zöldinfrastruktúra Tervzsűri
- KEHOP+ Zöld-kék infrastruktúra Tervzsűri

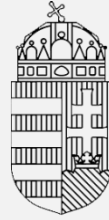

Zöld- infrastruktúra az EU tematikus partnerségek- ben

Urban Agenda for the EU

- Klímaadaptációs TP
- Területhasználat és Zöldinfrastruktúra TP
- Városok zöldítése TP
- Vízérzékeny városok TP – **Kalocsa**
- Kompakt város TP (előkészítés alatt)

ÉPÍTÉSI ÉS KÖZLEKEDÉSI MINISZTERIUM

Köszönöm a figyelmet!

DR. DÖMÖTÖR TAMÁS

TAMAS.DOMOTOR@EKM.GOV.HU